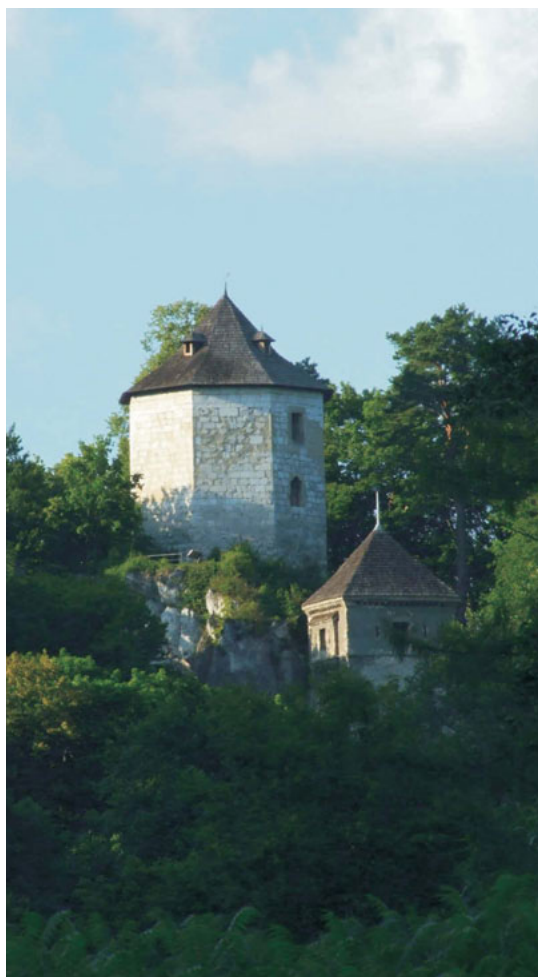

ŚREDNIOWIECZE Polskie i Pomorsze

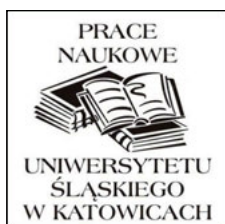
Tom 6 (10)

WYDAWNICTWO
UNIwersYTETU ŚLĄSKIEGO
KATOWICE 2014

ŚREDNIOWIECZE
Polskie i Powszechne

Tom 6 (10)

NR 3213

ŚREDNIOWIECZE Polskie i Powszechne

Tom 6 (10)

pod redakcją
Jerzego Sperki i Bożeny Czwojdrak

Wydawnictwo
Uniwersytetu Śląskiego
Katowice 2014

Redaktor serii: Historia
Sylwester Fertacz

Recenzenci

dr hab. Jarosław Dumanowski, prof. UMK (IH UMK)

dr hab. Beata Możejko, prof. UG (IH UG)

dr hab. Krzysztof Skwierczyński (IH UW)

prof. dr hab. Stanisław A. Sroka (IH UJ)

dr hab. Adam Szweða (IH UMK)

dr Piotr Węcowski (IH UW)

dr Marek Wójcik (IH UW).

dr hab. Jan Wroniszewski, prof. UMK (IH UMK)

Rada Naukowa

Jerzy Sperka

Idzi Panic

Bożena Czwojdrak

Jakub Morawiec

Sobiesław Szybowski

Stanisław Sroka

Leontij Wojtowycz

Sekretarz Redakcji

Jakub Morawiec

Publikacja jest dostępna w wersji internetowej:

Baza Czasopism Humanistycznych i Społecznych

www.bazhum.pl

Central and Eastern European Online Library

www.ceeol.com

Treść

Wstęp (<i>Jerzy Sperka, Bożena Czwojdrak</i>)	7
Wykaz skrótów instytucji, czasopism, publikacji, serii wydawniczych i wydawnictw źródłowych	11

Artykuły

<i>Dorota Lisowicz-Żurek</i> : Trzech proboszczów w jednej parafii. Studium o duchowieństwie w średniowiecznym Chrzanowie	19
<i>Tomasz Gałuszka OP</i> : Franciszek z Asyżu i franciszkanie w czternastowiecznym dominikańskim <i>Tractatus contra beghardos</i> Henryka Harrera	41
<i>Andrzej Marzec</i> : Protekcja, pokrewieństwo, koleżeństwo i rywalizacja. Mechanizmy funkcjonowania elit politycznych w czternastowiecznej Polsce	62
<i>Jerzy Sperka</i> : Michał Awdaniec a początki kościoła parafialnego w Buczaczu	74
<i>Marcin Starzyński</i> : Andrzej Czarnysza († 1416) i jego autograf	85
<i>Sławomir Wróblewski</i> : Chebdowie herbu Stary Koń, dziedzice Tropia i Tęgoborzy. Z dziejów małopolskiej rodziny rycerskiej XIV—XVI stulecia	93
<i>Rafał Hryszko</i> : Produkcja i konsumpcja słodczy w wybranych państwach włoskich w XIV i XV wieku	113
<i>Jerzy Rajman</i> : Żebrak, sługa i rzemieślnik w elitarnym bractwie Najświętszej Marii Panny w Krakowie (XIV—pierwsza połowa XVI wieku)	140
<i>Piotr Kołpak</i> : Rola patronów Królestwa Polskiego w geografii sakralnej późnośredniowiecznego Krakowa	158

<i>Ярослав Луцейко</i> : Військовий потенціал посполитого рушення Сяноцької землі у другій половині XIV—XV ст.	191
<i>Marek A. Janicki</i> : O pewnych dogmatach i kontrowersjach historiografii grunwaldzkiej. Miejsce postoju Władysława Jagiełły przed bitwą pod Grunwaldem a miejsce obozowania po niej w świetle <i>Cronica conflictus</i> i <i>Annales</i> Jana Długosza	202
<i>Karolina Rybska-Bąk</i> : Bulla Eugeniusza IV dla królowej Zofii (1434). Wokół obecności schizmatyków na dworze pierwszych Jagiellonów	255
<i>Sobiesław Szybkowski</i> : „Durum est nostris absque armis”. Kilka słów o pobycie polskich rycerzy w Gdańsku w 1457 roku	270
<i>Karol Nabiałek</i> : Działalność finansowa Pawła Olsztyńskiego ze Szczekocin herbu Odrowąż. Przyczynek do aktywności gospodarczej możnych małopolskich w XV wieku	286
<i>Tomasz Rombek</i> : Rotacje na wybranych urządach dworu królowej Elżbiety Rakuszanki (1454—1505)	304
<i>Katarzyna Niemczyk</i> : Kilka uwag do genezy i początków hetmaństwa w Polsce	319
<i>Володимир Гуцул, к. і. н.</i> : «Конно і збройно». Образи представників руських воєнних еліт на пам'ятці станкового живопису першої третини XVI ст. «Битва під Оршею»: спроба ідентифікації	334

Recenzje i omówienia

Stanisław Rosik: <i>Bolesław Krzywousty</i> . Wrocław, Wydawnictwo Chronicon, 2013, ss. 339 (<i>Piotr Boroń</i>)	353
Armann Jakobsson: <i>Nine Saga Studies. The Critical Interpretation of the Icelandic Sagas</i> . Reykjavik, University of Iceland Press, 2013, ss. 247 (<i>Jakub Morawiec</i>)	357

Wstęp

Kolejny tom „Średniowiecza Polskiego i Powszechnego”, publikacji Zakładu Historii Średniowiecznej Instytutu Historii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, podobnie jak wcześniejsze, przynosi przegląd badań mediewistycznych prowadzonych nie tylko w ośrodku górnośląskim, ale także w innych centrach krajowych i zagranicznych.

Pracę otwiera artykuł Doroty Lisowicz-Żurek, doktorantki w Instytucie Historii Uniwersytetu Pedagogicznego, pt. *Trzech proboszczów w jednej parafii. Studium o duchowieństwie w średniowiecznym Chrzanowie*, w którym autorka przedstawiła rzadko spotykany przypadek w Kościele polskim, a mianowicie parafię zarządzaną wieloosobowo. W kręgu problematyki kościelnej mieści się także tekst Tomasa Gałuszki (Instytut Historii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II), który zajmuje się obrazem Franciszka z Asyżu i franciszkanów w pochodzącym z XIV wieku dominikańskim *Tractatus contra beghardos*. Pobytowi schizmatyków na dworze pierwszych Jagiellonów poświęcony został artykuł Karoliny Rybskiej-Bąk, doktorantki Instytutu Historii Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II, pt. *Bulla Eugeniusza IV dla królowej Zofii (1434)*... Z kolei Piotr Kołpak, doktorant w Instytucie Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, w tekście pt. *Rola patronów Królestwa Polskiego w geografii sakralnej późnośredniowiecznego Krakowa* szczegółowo przeanalizował rolę i znaczenie krakowskich kościołów posiadających wezwania patronów Polski, a mianowicie: katedry pw. św. św. Wacława i Stanisława, kolegiaty św. Floriana, kościoła św. Wojciecha oraz kościoła św. św. Michała i Stanisława. Problematyką bractw w średniowiecznym Krakowie zajął się natomiast Jerzy Rajman (Instytut Historii Uniwersytetu Pedagogicznego) w artykule pt. *Żebrek, sługa i rzemieślnik w elitarnym bractwie Najświętszej Marii Panny w Krakowie (XIV—pierwsza połowa XVI wieku)*. Z tematyką miejską łączy się również tekst Marcina Starzyńskiego (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego)

pt. *Andrzej Czarnysza († 1416) i jego autograf*, w którym autor przedstawił karierę tego mieszczanina, wielokrotnego rajcy krakowskiego, wójta sądu wyższego prawa niemieckiego, a także podzupka salin wielickich.

W niniejszym tomie szeroko prezentowane są badania dotyczące późnośredniowiecznych polskich elit polityczno-społecznych, w tym możnowładztwa i rycerstwa. Andrzej Marzec (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego) w artykule *Protekcja, pokrewieństwo, koleżeństwo i rywalizacja...* kreśli mechanizmy funkcjonowania elit politycznych w Polsce XIV wieku. Z kolei Karol Nabiałek (Instytut Historii PAN w Krakowie) w tekście pt. *Działalność finansowa Pawła Olsztyńskiego ze Szczekocin herbu Odrowąż...* skupił się na działalności gospodarczej tego możnowładcy małopolskiego w XV wieku. Natomiast Sławomir Wróblewski (Archiwum Narodowe w Krakowie) w artykule pt. *Chebdownie herbu Stary Koń, dziedzice Tropia i Tęgorborzy...* skrupulatnie omówił dzieje tej małopolskiej rodziny od czasów świetności na przełomie XIV i XV wieku do upadku znaczenia i zubożenia na początku XVI wieku. Z kolei Jerzy Sperka (Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego) w tekście *Michał Awdaniec a początki kościoła parafialnego w Buczaczu* przedstawił karierę protoplasty rodziny Buczackich na Rusi Czerwonej, w tym jego fundacje kościelne. Problematyce elit i strukturze urzędów poświęcony jest także artykuł Tomasza Rombka pt. *Rotacje na wybranych urzędach dworu królowej Elżbiety Rakuszanki (1454—1505)*. Z tematyką społeczną wiąże się tekst Sobięsława Szybkowskiego (Instytut Historii Uniwersytetu Gdańskiego) pt. *„Durum est nostris absque armis”. Kilka słów o pobycie polskich rycerzy w Gdańsku w 1457 roku*, gdzie autor przedstawił barwne przypadki rycerzy polskich, którzy w trakcie wojny trzynastoletniej znaleźli się w Gdańsku.

Problematyce wojskowej poświęcone są natomiast cztery artykuły. Pierwszy, pt. *O pewnych dogmatach i kontrowersjach historiografii grunwaldzkiej...*, napisał Marek A. Janicki (Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego). Podjął w nim problem miejsca postoju króla Władysława Jagiełły przed bitwą pod Grunwaldem i miejsca obozowania po niej w świetle *Cronica conflictus* i *Annales* Jana Długosza. Kolejny tekst, pióra Katarzyny Niemczyk (Instytut Historii Uniwersytetu Śląskiego), pt. *Kilka uwag do genezy i początków hetmaństwa w Polsce*, porusza jeszcze raz kwestię genezy tego ważnego urzędu. Potencjałem pospolitego ruszenia w ziemi sanockiej w późnym średniowieczu na podstawie analizy przywilejów, w których sprecyzowano obowiązek służby wojskowej, zajął się natomiast Jarosław Lysejko (Politechnika Lwowska) w artykule pt. *Військовий потенціал посполитого рушення Сяноцької землі у другій половині XIV—XV ст.* Kolejny ukraiński historyk, Wołodymyr Hucul (Odeski Narodowy Uniwersytet), w tekście pt. *«Конно і збройно»*. *Образи представників руських воєнних еліт на пам'ятці станкового живопису першої третини XVI ст. «Битва під Оршею»: спроба ідентифікації* podjął próbę identyfikacji przedstawicieli ruskich elit społecznych pokazanych na

zabytku malarstwa tablicowego *Bitwa pod Orszą*, analizując uzbrojenie i ubiory na szerszym tle procesów kulturalnych i wojskowych w Europie Środkowo-Wschodniej w pierwszych dekadach XVI wieku.

Z historią kulinarną łączy się natomiast tekst Rafała Hryszki (Instytut Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego) pt. *Produkcja i konsumpcja słodyczy w wybranych państwach włoskich w XIV i XV wieku*.

Tom zamykają dwa artykuły recenzyjne. Pierwszy, pióra Piotra Boronia, to recenzja pracy Stanisława Rosika *Bolesław Krzywousty* (Wrocław 2013). Drugi, autorstwa Jakuba Morawca, to recenzja książki Armanna Jakobssona *Nine Saga Studies. The Critical Interpretation of the Icelandic Sagas* (Reykjavik 2013).

Jerzy Sperka, Bożena Czwojdrak

Wykaz skrótów instytucji, czasopism, publikacji, serii wydawniczych i wydawnictw źródłowych*

- ACCP — *Acta capitulorum Cracoviensis et Plocensis selecta (1438—1523, 1438—1525)*. Wyd. B. Ulanowski. AKH. T. 6. Kraków 1891
- ACI — *Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta*. T. 1—3. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1902—1918
- AGAD — Archiwum Główne Akt Dawnych w Warszawie
- AGZ — *Akta grodzkie i ziemskie z czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tzw. Bernardyńskiego we Lwowie*. T. 1—25. Wyd. O. Pietruski, X. Liske, A. Prochaska. Lwów 1868—1935
- AKH — „Archiwum Komisji Historycznej [Polskiej] Akademii Umiejętności”
- AKP — „Archiwum Komisji Prawniczej [Polskiej] Akademii Umiejętności”
- Akta unii — *Akta unji Polski z Litwą 1385—1791*. Wyd. S. Kutrzeba, W. Semkowicz. Kraków 1932
- AMetrKra — Archiwum Kurii Metropolitarnej w Krakowie
- Annales — *Joannis Dlugossii Annales seu cronicae incliti Regni Poloniae*. Lib. 1—11. Ed. S. Gawęda. Warszawa 1997; lib. 11—12. Ed. J. Wyrozumski. Warszawa 2000—2008
- AOfKr — *Acta Officialatus Cracoviensis* w AMetrKra
- AP — Archiwum Państwowe
- AS — *Archiwum ksiąg Lubartowiczów Sanguszków w Sławucie*. T. 1—7. Wyd. Z.L. Radziwiński, P. Skobielski, B. Gorczak. Lwów 1887—1910
- ASP — *Akta Stanów Prus Królewskich*. T. 1—7. Wyd. K. Górski, M. Biskup, I. Janosz-Biskupowa. Toruń 1955—Warszawa 1986

* Autorzy dalszych tomów wydawnictwa ciągłego „Średniowiecze Polskie i Powszechnie” proszeni są o stosowanie skrótów według niniejszego wykazu.

- BCzart — Biblioteka Czartoryskich w Krakowie
- BJ — Biblioteka Jagiellońska w Krakowie
- BN — Biblioteka Narodowa w Warszawie
- BOssol — Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich we Wrocławiu
- BP — *Bullarium Poloniae*. T. 1—6. Wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kuraś. Romae—Lublin 1982—1998
- BPAN — Biblioteka PAN (z podaniem miasta)
- BurgKrak — *Burgrabiowie zamku krakowskiego XIII—XV wieku. Spisy*. Oprac. W. Bukowski. Kórnik 1999
- CDBoh — *Codex diplomaticus et epistolaris Regni Bohemiae*. T. 1. Hrsg. G. Friedrich. Praha 1907 i następne tomy
- CDHung — *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. Ed. G. Fejér. T. 1. Budae 1829 i następne tomy
- CDPruss — *Codex diplomaticus Prussicus. Urkundensammlung zur ältern Geschichte Preussens*. T. 1—6. Hrsg. J. Voigt. Königsberg 1836—1861
- CDSil — *Codex diplomaticus Silesiae*. T. 1—36. Breslau 1856—1936
- CDSR — *Codex diplomaticus Saxoniae Regiae*. T. 1. Leipzig 1889
- CE — *Codex epistolaris saeculi decimi quinti*. T. 1—3. Wyd. A. Sokołowski, J. Szujski, A. Lewicki. Kraków 1876—1894
- CP-H — „Czasopismo Prawno-Historyczne”
- CV — *Codex epistolaris Vitoldi magni ducis Lithuaniae 1376—1430*. Wyd. A. Prochaska. Kraków 1882
- Daniłowicz — Daniłowicz I.: *Skarbiec dyplomatów papieskich, cesarskich, królewskich*. T. 1—2. Wyd. J. Sidorowicz. Wilno 1860—1862
- DKMaz — *Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII w.* Wyd. B. Ulanowski. AKH IV. Kraków 1888
- Dogiel — *Codex diplomaticus regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae*. Ed. M. Dogiel. T. 1—4. Wilnae 1758—1764
- DSZK — *Dokumenty sądu ziemskiego krakowskiego (1302—1453)*. Wyd. Z. Perzanowski. Wrocław 1971
- FRB — *Fontes Rerum Bohemicarum*. T. 1—5. Praegae 1871—1893
- Hruszewski — *Materiali do istorii suspil'no-političnich i ekonomičnich vidnosin zachidnoj Ukraini*. Wyd. M. Gruševs'kij. „Zapiski Naukovego Tovarystva im. Ševčenka” 1905 (L'viv 1906). T. 63—64
- Inventarium — *Inventarium omnium et singulorum privilegiorum [...] in Archivo Regni in arce Cracoviens*. Wyd. E. Rykaczewski. Lutetiae Parisiorum—Berolini—Posnaniae 1862
- JH — *Regesta historico-diplomatica Ordinis S. Mariae Theutonicorum 1198—1525*. T. 1—2. Hrsg. E. Joachim, W. Hubatsch. Göttingen 1948—1950
- KDKK — *Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława*. T. 1—2. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1874—1883

- KDKW — *Kodeks dyplomatyczny katedry i diecezji wileńskiej*. T. 1. Z. 1. Wyd. J. Fijałek, W. Semkowicz. Kraków 1932
- KDL — *Kodeks dyplomatyczny Litwy*. Wyd. E. Raczyński. Wrocław 1845
- KDM — *Kodeks dyplomatyczny Małopolski*. T. 1—4. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1876—1905
- KDMaz — *Kodeks dyplomatyczny księstwa mazowieckiego*. Wyd. J.T. Lubomirski. Warszawa 1863
- KDmK — *Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa*. Cz. 1—4. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1879—1882
- KDP — *Codex diplomaticus Poloniae*. T. 1—3. Wyd. L. Rzyszczewski, A. Muczkowski. Warszawa 1847—1858; T. 4. Wyd. M. Bobowski. Warszawa 1887
- KDSil — *Kodeks dyplomatyczny Śląska*. T. 1—3. Wyd. K. Maleczyński, A. Skowrońska. Wrocław 1956—1964
- KDW — *Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski*. T. 1—4. Wyd. I. Zakrzewski. Poznań 1877—1881; T. 5. Wyd. F. Piekosiński. Poznań 1908; T. 6. Wyd. A. Gąsiorowski, H. Kowalewicz. Warszawa—Poznań 1982; T. 7. Wyd. A. Gąsiorowski, R. Walczak. Warszawa—Poznań 1985; T. 8—10. Wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński. Warszawa—Poznań 1989—1993; T. 11. Wyd. A. Gąsiorowski, T. Jasiński, T. Jurek, I. Skierska. Poznań 1999
- KHKM — „Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
- Knigi — *Knigi Polskoj Koronnoj Metriki XV st.* T. 1. Księga nr 10 z lat 1447—1454. Wyd. A. Masłowski, W. Graniczny. W: *Monumenta iuris*. T. 2. Warszawa 1914
- KTyn — *Kodeks dyplomatyczny klasztoru tyńskiego*. Wyd. W. Kętrzyński, S. Smolka. Lwów 1875
- KUJ — *Codex diplomaticus Universitatis Studii Generalis Cracoviensis*. T. 1—5. Wyd. Ż. Pauli. Kraków 1870—1900
- Kw. Hist. — „Kwartalnik Historyczny”
- KZSP — *Katalog zabytków sztuki w Polsce*
- LB — (Długosz Jan) *Liber beneficiorum dioecesis Cracoviensis*. T. 1—3. Wyd. A. Przędziecki. W: *Opera omnia*. T. 7—9. Kraków 1883—1884
- LBS — *Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens und seiner einzelnen Fürstenthümer im Mittelalter*. Hrsg. C. Grünhagen, H. Markgraf. T. 1—2. Leipzig 1881—1883
- LEC — *Liv-, Est- und Curländisches Urkundenbuch nebst Regesten*. Hrsg. F.G. von Bunge. [Abt. 1] Bd. 1—11; [Abt. 2] Bd. 1—3. Reval—Moskau 1853—1914
- Lites — *Lites ac res gestae inter Polonos Oridemque Cruciferorum*. Wyd. 1. T. 1—3. Wyd. T. Działyński. Poznań 1855—1856; Supplementum. Oprac. Z. Celichowski. Poznań 1880; Wyd. 2. T. 1—2. Wyd. I. Zakrzewski;

- T. 3. Wyd. J. Karwasińska. Poznań 1890—Warszawa 1935; Wyd. 3. T. 1. Wyd. H. Chłopocka. Wrocław—Warszawa 1970
- MGH S — *Monumenta Germaniae Historica*. Seria Scriptores. T. 1—31. Hannoverae 1826—1913
- Mies. Her. — „Miesięcznik Heraldyczny”
- MK — Metryka Koronna w AGAD
- MPH — *Monumenta Poloniae Historica*. T. 1—6. Lwów 1864—Kraków 1893
- MPHn — *Monumenta Poloniae Historica. Nova series*. T. 1—14. Warszawa 1946—2008
- MPV — *Monumenta Poloniae Vaticana*. T. 1—6. Wyd. J. Ptaśnik; T. 8. Wyd. E. Długopolski; T. 9. Wyd. S. Szczur; T. 10. Wyd. M.D. Kowalski. Kraków 1913—2002.
- MRPS — *Matricularum Regni Poloniae Summaria*. T. 1—4, 5/1. Wyd. T. Wierzbowski; T. 5/2. Wyd. J. Płocha, A. Rybarski, I. Sułkowska-Kurasiowa. Warszawa 1905—1919, 1961 (literę „S”, która oznacza *Supplementum*, należy dodać po nr. tomu)
- NKRRK — *Najstarsze księgi i rachunki miasta Krakowa 1300—1400*. Wyd. F. Piekosiński, J. Szujski. Kraków 1878
- NKSN — *Najstarsza księga sądu najwyższego prawa niemieckiego na zamku krakowskim*. Wyd. A. Kłodziński. AKP. T. 10. Kraków 1936
- Nowy KDMaz — *Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza*. Cz. 2—3. Wyd. I. Sułkowska-Kuraś, S. Kuraś przy współudziale K. Pacuskiego i H. Wajsa. Wrocław 1989—Warszawa 2000
- ProchMat — *Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki Litewskiej od 1348 do 1607 r.* Wyd. A. Prochaska. Lwów 1890
- PrUB — *Preußisches Urkundenbuch*. Hrsg. R. Philippi, P.K. Woelky, A. Seraphim, N.G. Elwert, M. Hein, E. Maschke, H. Koeppen, C. Conrad. T. 1—5. Königsberg—Marburg 1882—1971
- Prz. Hist. — „Przegląd Historyczny”
- PSB — *Polski słownik biograficzny*
- Rachunki Jagiełły i Jadwigi — *Rachunki dworu króla Władysława Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388—1420*. Wyd. F. Piekosiński. Kraków 1896
- RAUhf — „Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności, Wydział Historyczno-Filozoficzny”
- RBM — *Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae*. T. 4—6. Ed. J. Emler, B. Mendl, M. Lihnartová. Praeae 1892—1954
- RHer — „Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”
- Rocz. Hist. — „Roczniki Historyczne”
- Rocz. TNT — „Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu”
- Roczniki — *Jana Długosza Roczniki czyli Kroniki sławnego Królestwa Polskiego*. Ks. 1—12. Tłum. J. Mrukówna. Warszawa 1981—2006
- Rśl — *Regesty śląskie*. Red. W. Korta. T. 1—5. Wrocław 1975—1992

- SHGKr — *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*. Cz. 1—4. Oprac. W. Bukowski, J. Kurtyka, J. Laberschek, A. Marzec, Z. Leszczyńska-Skrętowa, F. Sikora, J. Wiśniewski, M. Wilamowski, M. Wolski, M. Zdanek. Wrocław—Kraków 1980—2009
- SPPP — *Starodawne prawa polskiego pomniki*
- SPPP II — *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 2: *Z ksiąg rękopiśmiennych dotąd nie użytych, głównie zaś z ksiąg dawnych sądowych ziemskich i grodzkich ziemi krakowskiej*. Wyd. Z. Helcel. Kraków 1870
- SPPP VII/2 — *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 7. Cz. 2: *Inscriptiones clenodiales ex libris iudicialibus palatinatus Cracoviensis*. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1885
- SPPP VIII — *Starodawne prawa polskiego pomniki*. T. 8: *Antiquissimi libri iudiciales terrae Cracoviensis*. Wyd. B. Ulanowski. Kraków 1884—1886
- SRPrus — *Scriptores rerum Prussicarum*. T. 3. Hrsg. T. Hirsch, M. Töppen, E. Strehlke. Leipzig 1866
- SRS — *Scriptores rerum Silesiacarum*. T. 1—37. Breslau 1864—1893
- St. Hist. — „Studia Historyczne”
- St. Źr. — „Studia Źródłoznawcze”
- SUB — *Schlesisches Urkundenbuch*. T. 1—6. Hrsg. H. Appelt, W. Irgang. Köln—München 1963—1998
- TP — Teki A. Pawińskiego
- TP III—V — *Księgi sądowe łączyckie (1385—1419)*. Wyd. A. Pawiński. Warszawa 1897—1898
- TP VII — *Księgi sądowe brzesko-kujawskie*. Wyd. J.K. Kochanowski. Warszawa 1905
- UB — *Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges*. Hrsg. F. Palacky. T. 1—2. Praha 1873
- UrzCentr — *Urzednicy centralni i nadworni Polski XIV—XVIII wieku*. Spisy. Red. A. Gąsiorowski. Kórnik 1992
- UrzŁęcz — *Urzednicy łączyccy, sieradzcy i wieluńscy XIII—XV wieku*. Spisy. Oprac. J. Bieniak, A. Szymczakowa. Wrocław 1985
- UrzMp — *Urzednicy małopolscy XII—XV wieku*. Spisy. Oprac. J. Kurtyka, T. Nowakowski, F. Sikora, A. Sochacka, P.K. Wojciechowski, B. Wyrozumka. Wrocław 1990
- UrzMpUzup — *Uzupełnienia do spisów urzedników małopolskich XII—XVIII wieku*. Oprac. W. Bukowski, A. Falniowska-Gradowska, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, F. Sikora. W: *Burgrabiowie zamku krakowskiego XIII—XV wieku*. Spisy. Oprac. W. Bukowski. Kórnik 1999
- UrzPod — *Urzednicy podolscy XIV—XVIII wieku*. Oprac. E. Janas, W. Kłaczewski, J. Kurtyka, A. Sochacka. Kórnik 1998

- UrzRus — *Urzednicy wojewodztwa ruskiego XIV—XVIII wieku. Spisy*. Oprac. K. Przyboś. Wrocław 1987
- UrzWp — *Urzednicy wielkopolscy XII—XV wieku. Spisy*. Oprac. M. Bielińska, A. Gąsiorowski, J. Łojko. Wrocław 1985
- Weise — *Die Staatsverträge des Deutschen Ordens in Preussen im 15. Jahrhundert*. T. 1—3. Hrsg. E. Weise. Königsberg 1939—Marburg 1966
- Zap. Hist. — „Zapiski Historyczne”
- Zapiski sandomierskie — *Zapiski sądowe wojewodztwa sandomierskiego 1395—1444*. Wyd. F. Piekosiński. AKP. T. 8. Cz. 1. Kraków 1907
- ZDKK — *Zbiór dokumentów katedry i diecezji krakowskiej*. Cz. 1—2. Wyd. S. Kuraś. Lublin 1965—1973
- ZDM — *Zbiór dokumentów małopolskich*. Cz. 1—8. Wyd. S. Kuraś, I. Sułkowska-Kuraś. Kraków—Wrocław 1962—1975
- ZDMog — *Zbiór dyplomów klasztoru mogilskiego przy Krakowie*. Wyd. E. Janota. Kraków 1865
- ZDPaul — *Zbiór dokumentów zakonu oo. paulinów w Polsce*. T. 1. Wyd. J. Fijałek; T. 2. Wyd. J. Zbudniewek. Kraków 1938—Warszawa 2004
- ZfO — „Zeitschrift für Ostforschung“

Na okładce: zamek w Ojcowie
Fot. *Bożena Czwojdrak*

Redaktor
Agnieszka Plutecka

Redaktor techniczny
Barbara Arenhövel

Korektor
Lidia Szumigala

Łamanie
Alicja Załęcka

Copyright © 2014 by
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
Wszelkie prawa zastrzeżone

ISSN 0208-6336
ISSN 2080-492X
(wersja drukowana)
ISSN 2353-9720
(wersja elektroniczna)

Wydawca
Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego
ul. Bankowa 12B, 40-007 Katowice
www.wydawnictwo.us.edu.pl
e-mail: wydawus@us.edu.pl

Wydanie I. Nakład: 100 + 50 egz. Ark. druk. 22,5 + 3 wkl.
Ark. wyd. 31,5. Papier offset. kl. III, 90 g

Cena 42 zł (+ VAT)

Druk i oprawa: „TOTEM.COM.PL Sp. z o.o.” Sp.K.
ul. Jacewska 89, 88-100 Inowrocław

Więcej o książce

CENA 42 ZŁ
(+ VAT)

ISSN 0208-6336
ISSN 2353-9720